

Laureaat oeuvreprijs 1994

Eva Besnyö (Boedapest, 1910)

De grote stimulans die de fotografe Eva Besnyö de afgelopen tweeënzestig jaar aan de Nederlandse fotografie heeft gegeven kan niet genoeg worden geroemd. Als één van de eerste professioneel werkzame reportage-fotografen die volgens de ideeën van de 'nieuwe fotografie' fotografische hulpmiddelen inzette om tot een spanningsvol en expressief beeld te komen, is Besnyö sinds 1932 een belangrijke inspiratiebron voor aankomende fotografen. Haar voortdurende inzet voor het vak vergrootte bovendien in belangrijke mate de status van de fotografie in Nederland. De mede door haar georganiseerde tentoonstelling 'Foto '37' in het Stedelijk Museum in Amsterdam legde de basis voor de oprichting van de afdeling fotografie van de Gebonden Kunsten federatie (GKf).

In haar werk weerspiegelt zich zowel een esthetische benadering van de vorm, bijvoorbeeld in de architectuurfoto's die ze maakte in opdracht van 'de 8' en 'Opbouw', als een grote sociale betrokkenheid, zoals in de foto's van de vrouwenbeweging in de jaren zeventig. Vaak komt het echter tot een synthese van esthetische en sociale componenten. Anders dan bij exponenten van het 'nieuwe fotograferen' als Moholy-Nagy en Renger-Patzsch, die de betekenis van het afgebeelde onderwerp ondergeschikt achtten aan de esthetische werking van de foto, gebruikt Besnyö ongewone camerastandpunten, contrastrijke beeldvlakken en diagonale lijnen om de inhoud zeggingskracht te geven. De mens en zijn omgeving staan - vaak letterlijk - centraal. Vorm domineert hier niet de inhoud, maar dwingt de toeschouwer steeds een standpunt in te nemen.

De Commissie Oeuvreprijzen is er van overtuigd dat deze 'humaniserende' fotografie ook de komende decennia een voorbeeldige en inspirerende rol zal vervullen. Zij wil het indrukwekkende oeuvre van Eva Besnyö dan ook graag met een Oeuvreprijs huldigen.